

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon številka 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 28. januarja 1940.

ŠTEV. 4.

Zunanji pregled

Na francosko-nemški fronti je bilo kakor običajno, zatišje in mir. Tudi borb v zraku ni bilo v večjem obsegu.

Na morju je trajala neizprosna borba dalje. V preteklih dneh so Angleži izgubili kar tri podmornice, ki so se v bližini nemške obale zapletle v nemško zaščitno omrežje, kjer so potem bile uničene. Tudi Nemci so izgubili dve podmornici. Eno so potopili Francozi, eno pa angleška letala. Nemci so dozdej izgubili že nad 40 podmornic.

Na rusko-finskem bojišču so se boji nadaljevali, kljub silnemu mrazu, ki je dosegel 58 stopinj pod ničlo, v nezmanjšanem obsegu. Finci poročajo, da so se pri Salli morali umakniti dve sovjetski diviziji (40.000 mož) ker bi sicer bili spet obkoljeni, kakor se je to zgodilo že trem divizijam.

Borbe v zraku pa so bile posebno hude. Več sto sovjetskih letal je preletelo Finsko in metalo bombe na nekatera finska mesta, kjer so povzročile veliko razdejanj.

Fincem prihaja na pomoč vedno več tujih prostovoljcev iz Švedske, Norveške, Danske in Amerike. Tudi Italija ima že tamkaj večje število bombnikov in eno legijo prostovoljcev. Tako pri Fincih raste upanje, da bodo mogoče vendarle vzdržali sovjetskih naval, posebno še, ker se tudi ob drugih ruskih mejah pojavljajo znaki težkih skrbi.

Predsednik bolgarske vlade je imel daljši razgovor s predstavnikom turške vlade. Razgovori so se zaključili z ugotovitvijo pri srčnega prijateljstva med obema državama in z umikom armad od obeh strani bolgarsko-turške meje.

Na nevtralne države se izvaja vedno večji pritisk, da bi se izjavile za en tabor ali za drugega. Italija pa je od strani obeh taborov predmet pozornega opazovanja. Značilna je bila izjava tajnika fašistične stranke, da bo morda Italija morala v kratkem zgrabiti za orožje. Pri tem so se vsi vpraševali: Kdaj in na katero stran se bo postavila, ker jenenemogoče, da bi se v Evropi ustvaril še tretji tabor, še ena fronta.

Anglija bo v Ameriki kupila 200 ladij za prevoz orožja in letal iz Amerike v Anglijo. Anglija

bo letos kupila v Ameriki 4000 letal.

Nemci se selijo iz Zahodne Ukrajine in se naseljujejo na poljskem ozemlju. Doslej se je izselilo že okrog 70 tisoč ljudi, vsega skupaj se bo pa izselilo okrog 130.000 ljudi.

Italija in Španija bosta Finski pošiljali orožje po morju, ker ga Nemčija ne dovoli prevažati skozi njeno ozemlje. Italijanske ladje bodo orožje vozile iz španskih pristanišč.

Romuni so končali svojo obrambno črto, na kateri je delalo 10.000 delavcev nad leto dni. V glavnem tvori to črto globok 12 m širok rov, ki se more v hipu napolniti z vodo.

10.000 švedskih prostovoljcev je sedaj že zbranih na Finskem. Prostovoljnih darov za Finsko so nabrali na Švedskem za 9 milijonov kron.

V Ameriki so odkrili zaroto, ki je hotela nasilno spremeniti sedanji red v državi ter proglašiti diktaturo. V načrtu je imela tudi organizacijo atentatov na tovarne orožja in na ladje, ki prevažajo orožje in letala za Francijo in Anglijo.

Domači pregled

„Mi Hrvati smo vedno hoteli ostati v okviru Jugoslavije, nismo pa hoteli, da bi bila Jugoslavija le povečana Srbija. Obisk kneza namestnika Pavla je jasen dokaz spremembe, ki je nastala v državi. Hrvatska je sedaj enakopravna s Srbijo in je prevzela svoj del v življenju Jugoslavije. Sporazum je odpravil vse razloge za vznemirjenje v tem delu Evrope, ki se bo mogel izogniti vsem mednarodnim sporom.“ Iz izjave, ki jo je podal dr. Maček zastopniku italijanskih listov.

Dr. Maček predvideva, da bo v novem hrvatskem saboru imela opozicija največ 3 do 4 poslance, Srbi pa jih bodo imeli okoli dvajset.

O odnošajih Jugoslavije z Italijo in Madžarsko, je rekel voditelj Hrvatov, da nista imenovani državi le naši najbližji sosedi, temveč se vse tri tudi medsebojno izpopolnjujejo. Tudi Madžarska in Italija hočeta varovati svojo nevtralnost. To združuje Hrvatsko še bolj z njenimi sosedi, ker kaže, da sta si izbrali pot,

ki je tudi pot za rešitev nevtralnosti Jugoslavije.

50 italijanskih družin se je pred kratkim izselilo iz neke vasi v okolici Sarajeva. Izselilo se je 343 ljudi.

Državni in banovinski uslužbenci si morajo nabaviti plinske maske do 15. februarja. Maske stanejo 163,5 din. Nakup plinske maske je v prvi vrsti obvezen za banovinska in nekatera druga večja mesta.

Podpredsednik vlade doktor Maček, bo po pisanju italijanskih časopisov baje v kratkem odpotoval na važen politični sestanek v Budimpešto.

Glede preureditve drugih banovin, bodo baje o tem vprašanju govorili, ko bo sklicana narodna skupščina.

O zagrebškem obisku so mnogo pisali inozemski časopisi, ki podčrtavajo v svojih poročilih, da je ta dogodek pokazal, kako

je zdaj Jugoslavija doma močna, ki bo tudi na zunaj imela večjo moč, da se bo lahko izognila vsem nevarnostim.

Za novega načelnika generalnega štaba jugoslovanske armade je bil imenovan armadni general g. Peter Kosič.

„Mislim, da je prišel čas, ko bo zdaj treba urediti tudi enakopravno Slovenijo in srbski del države, da bo vsa naša narodna družina zadovoljna in sodelovanje Slovencev, Hrvatov in Srbov povezana v skladnosti, kar je v nevarnih časih zelo važno.“ Iz izjave ministra dr. Kreka.

Zunanji minister Cincar-Markovič se je v Vršču sestal z romunskim zunanjim ministrom. Oba državnika sta razpravljala o vprašanjih v zvezi z organizacijo bližnjega zasedanja stalnega sveta Baikanskega sporazuma, ki bo 2. februarja v Beogradu.

Ugotovitev, ki zahteva nujne ukrepe

Apelacijsko sodišče v Ljubljani je izdalo za leto 1939 sumarni izkaz pri sodiščih v območju tega apelacijskega sodišča. Tokrat je tudi okrožno sodišče v Murški Soboti in to prvič s celoletnim poslovanjem upoštevano. Zanimivo je, da primerjava poslov Okrožnega sodišča v Murški Soboti in Okrožnega sodišča v Novem mestu izkazuje, da sta obe sodišči z izjemo dveh referatov skoraj enako zaposleni. Razmerje je v posameznih oddelkih po številu slučajev sledeče: civilne pravde 160:115, menične pravde 6:4, priživne in rekurzne zadeve 643:391, kazenske zadeve 531:413, zadeve mlajših maloletnikov 14:11, obtožnice 380:259, kazenski prizivi 279:115, pri čemer se nanaša prva številka na Novo mesto, druga pa na Mursko Sobotu.

Kakor večina sodišč v Sloveniji in to zlasti okrožnih sodišč, tako tudi Okrožno sodišče v Novem mestu ni zasedeno v razmerju s porastom dela v zadnjih letih. Poleg predsednika pa posluje pri Okrožnem sodišču v Novem mestu še 8 sodnikov. Dokaj drugačen pa je položaj pri Okrožnem sodišču v Murški Soboti. Do meseca maja 1939 mesto predsednika sploh ni bilo zasedeno, en sodnik je že od ustanovitve stalno

na bolezenskem dopustu, dočim mesto drugega sodnika, ki je že lani v jeseni odšel na bolezenski dopust, po njegovi smrti ni bilo zasedeno. V sodstvu sodelujejo torej le 4 sodniki, od katerih pa je eden skoraj izključno zaposlen z reševanjem invalidskih zadev, drugi pa je bil poleg rednega dela zaposlen z obsežno preiskavo v kazenski stvari zaradi znane utaje. Kljub temu pa so se posli redno in naglo odvijali. Razumljivo pa je, da je tako stanje s prekomerno obremenitvijo, kljub največji prizadevnosti, za daljšo dobo nevdržno. Nujno je torej, da poskrbe merodajni činitelji za takojšnjo zasedbo sodniških mest, kar zahteva interes sodstva in ugled ter razvoj mlade institucije.

Na drugi strani pa dokazujejo navedeni podatki potrebo in upravičenost obstoja Okrožnega sodišča v Murški Soboti.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

M. Sobota, 24. januarja 1940.

Najpomembnejši dogodek v našem političnem življenju zadnjih let, je brezdvomno obisk Nj. Visočanstvi kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Zagrebu. Na najsvečaniji način je hrvaška prestolnica pred dnevi pozdravila visoka gosta. Tem manifestacijam spoštovanja in vdanosti je prisluhnila vsa domovina pa tudi inozemstvo, saj je bil to zgodovinski dogodek, ki se v današnjih resnih časih, ki vladajo v Evropi, še bolj odraža. Zagrebški obisk povdarja dvoje dejstev. Knez namestnik je danes predstavnik kraljevske oblasti Karadjordjevičev. Navdušenje, ki ga je hrvatski narod izkazal njemu, je potrdilo neporušeno vez hrvaškega naroda z našo narodno dinastijo. Poleg tega pa je bil zagrebški obisk nekak slovesen zaključek dela ustanovitve banovine Hrvatske ter rešitev našega najtežjega notranje političnega vprašanja, ki je še pred letom dni delilo državo na dva nasprotujoča si tabora. Da se je to vprašanje rešilo, je velika zasluga kneza namestnika, ki je s pravičnostjo, modrostjo in hrabrostjo napravil konec preprirom in s tem postavil trdne temelje za popolno izgraditev notranjosti naše države. Svoje delo je knez namestnik najlepše izrazil v besedah: „Sloga na znotraj in mir na mejah, to je moja največja skrb“. In ko so se mu poklonile hrvaške množice, so mu s tem izrazili svoje priznanje in svojo zahvalo „za njegov delež v obnavljanju domovine Hrvatske in pri uvedbi novega reda, ki je bolj dostojen naroda in človeka“, kakor to pišejo vodilni hrvaški časopisi.

Izredno važni pa so bili tudi pozdravni govori hrvaških vodilnih mož, ki so globoko odjeknili širom cele naše kraljevine, saj je bil v vseh poudarek ogromnega pomena notranjega pomirjenja in enodušne volje Hrvatov, Srbov in Slovencev pri graditvi boljše bodočnosti v skupni nam domovini Jugoslaviji.

Zagrebški obisk nam živo govori, kako pravilna je bila pot, ki je vodila do sporazuma in do naše notranje sloge. Če prebiramo tuje časopise in če poslušamo mišljenje ljudi, ko izrekajo svojo sodbo o naših notranjih razmerah, smo lahko veseli, kajti tista sloga, ki jo poudarja tuji tisk, je najlepše spričevalo, ki ga lahko dobi Jugoslavija v teh težkih dneh. To spričevalo pravi, da je naš narod na vznotraj zrel, da je složen in kot tak sposoben varovati svoje pravice in braniti svojo svobodo in samostojnost. Ko torej premišljamo o teh dogodkih smo lahko veseli, smo lahko tudi ponosni in lahko z neskončno bolj mirnim srcem korakamo naši bodočnosti naproti. V tem je globina zagrebškega obiska, ki pomeni zgodovinski mejnik v življenju našega naroda.

Razvoj poštno avtomobilskega prometa v Prekmurju

Prometne zveze v Prekmurju so izredno pomankljive. Ni nam usojeno, da bi vozil vlak, ki je danes že speljan v vsak kraj. Kot nadomestek vršijo poštne avtomobili hvalevredno delo. Poštni avtomobilski promet se je v zadnjih letih ogromno dvignil. Statistika prav nazorno pokaže dvig prometa:

Leto	1934	1935	1936	1937	1938	1939
prevoženo	11.049	13.182	14.857	20.972	24.813	37.301
potnikov,	157.180	181.489,50	205.911	272.731,50	316.654,50	437.007,50
prihodi	—	—	—	—	—	—
din	—	—	—	—	—	—

Iz gornje statistike sledi, da se je posebno v zadnjem letu ogromno dvignil promet potnikov.

Na prizadevanje merodajnih faktorjev iz sreza Murska Sobota in Dolnja Lendava je prišlo v letu 1939 do končne realizacije davne želje prebivalstva, to je zvezo med Murska Sobota in Gor. Lendavo ter Murska So-

Na progi Murska Sobota — Gornja Lendava

Julij	1939	prevoženo	105	potnikov,	950.	din
avgust	1939	700	700	6.805,50	6.805,50	—
september	1939	648	648	6.577.—	6.577.—	—
oktober	1939	813	813	7.916,50	7.916,50	—
november	1939	779	779	8.144,25	8.144,25	—
december	1939	1467	1467	14.979,25	14.979,25	—

Na progi Murska Sobota — Črenšovci — Dolnja Lendava

Julij	1939	prevoženo	16	potnikov,	160,50	din
avgust	1939	132	132	1.621.—	1.621.—	—
september	1939	406	406	4.885,50	4.885,50	—
oktober	1939	592	592	6.832.—	6.832.—	—
november	1939	649	649	7.626.—	7.626.—	—
december	1939	875	875	9.890.—	9.890.—	—

Iz gornjih statističnih podatkov se vidi, kako je naraščal promet. Zlasti na progi Murska Sobota—Gornja Lendava je bil posebno v mesecu decembru tako močan promet, da je bila primorana pošta vršiti dnevno posebno vožnje.

Po mnogostranskih intervencijah merodajnih faktorjev se je posrečilo, da je poštna uprava poslala semkaj nekaj nadomestnih vozov. Med njimi je pa bil žal tudi eden, ki ni bil kos temu ogromnemu prometu in je predčasno izdihnil svojo blago dušo. Tako se sedaj zopet z intervencijami borijo merodajni faktorji, da dobi poštna uprava Murska Sobota nadomestni voz, ki bo odgovarjal rapidno rastočemu prometu.

Kaj bi bilo potrebno, da bi se promet neovirano vršil? Predvsem nam

so potrebni moderni avtomobili tako, da potnik, ki plača pristojbino se tudi udobno pelje.

Nadaje bi se morala, če že ne preje, vsaj z novim voznim redom upeljati na progi Murska Sobota — Gornja Lendava, če že ne dnevno, vsaj trikrat tedensko 2 kratna zveza z Mursko Soboto. Sedanji vozni red je toliko pomankljiv, ker si Gornje Lendavčani ne morejo posluževati zvez na vlake in od vlakov.

Prepričani smo, da ako bode poštna uprava nudila res povsem moderne in udobne vozove kakor tudi boljše zveze, bodo v letu 1940 statistični podatki visoko nadkrilili prihode iz leta 1939. Poštna uprava bo to lahko dosegla z malenkostnimi investicijami, ki pa se ji bodo stotero povrnilo. — S.

valca. Pa še eno iznenadenje pripravlja Mura,

Slišati je, da bo to največja atrakcija večera. Glede toalet si naj nihče ne beli glave. Hočemo pa čeprav za nekaj bežnih uric pozabiti naše dnevne nadloge. Za želodec in grlo je dovolj priskrbljeno brez vsakega poviška cene. Pridite in prepričajte se.

Na planincih solnčice sije — V „Hudi luknji“ pa lušno je!

S.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa

dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 25. I. ob 20:30 uri
v soboto, dne 27. I. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VELEFIM

„SISI“

Walter Connolly

Grace Moore
Franchot Tone

Borba izmed slavohepja in čiste, iskrene ljubezni, ki končno zmaga. — Film je posnet po zgodovinskih virih. — Mati, mladeča cesarja Franca Jožefa, nadvojvodinja Sofija odloči Film iz zgodovine stare Avstro-Ogrske!

V nedeljo, dne 28. I. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„SISI“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“ in žala

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 28. I. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri
v ponedeljek, dne 29. I. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VELEFILM

„PEVEC POTEPUH“

Bobby Breen

Irena Dare

Divna zgodba dečka, ki se sam prerija skozi življenje! — Osemletni „Caruso“ in šestletna prvakinja v drsanju!

Dodatek: Najnovejši „Foxov tednik“ in žala.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Davčna uprava v Murški Soboti razglaš

V smislu uredbe o odpisu zaostankov koncem leta 1937 odnosno 1939 na davkih, taksah in kaznih za davčne in taksne prestopke, se morejo zaostanki na davkih, taksah ter kaznih za davčne in taksne prestopke odpisati takim davčnim dolžnikom, pri katerih bi izterjava zaostankov do konca leta 1937 vplivala na gospodarsko propast dolžnika.

Prošnje se morajo vložiti najpozneje do 23. marca 1940.

Prošnje se vložijo posamezno, dolžniki, ki imajo zaostanke do konca leta 1937 na davkih, taksah ter kaznih za davčne in taksne prestopke vložijo samo eno prošnjo.

Prošnje se vložijo pri občini, dolžniki na sedežu davčne uprave pa pri davčni upravi.

Prošnja mora vsebovati podatke o celokupni imovini dolžnika in izjavo, da nima drugega premoženja niti v premoženjih niti v nepremičninah. Kot dokaz je treba priložiti prošnji izpisek iz zemljiške knjige in potrdilo občine o premoženjskem stanju dolžnika.

V kolikor take prošnje vložijo kmetje, mali obrtniki, ki plačajo pridobnino pavšalno ter davčni zavezanci, katerih letni davčni predpis za 1938 ne presega 200 Din, so oproščeni takse — koleka za prošnjo in vse priloge. Vsi ostali dolžniki pa morajo prošnje in vse priloge pravilno kolekovati.

Šef davčne uprave:

Germovšek, I. r.

Planinski ples v Murški Soboti

Kakor vsako leto tako priredi tukajšnji sportni klub tudi letos na dan 1. februarja svoj tradicionalni ples. Naši sportaši so si letos vzeli za devizo „planinski ples“. Sliši se, da bo ta letošnji ples res nekaj zelo zabavnega, saj že predpriprave dajo slutiti, da bo tako dekoracija, kakor tudi obisk nekaj posebnega. Pričarane bodo naše planine v dvoranu, da se pa kdo ne izgubi je preskrbljena dobra markacija potov. Pa ne samo naše planine, tudi podzemlje bode zastopano in bo „Huda luknja“ presenetila marsikaterega obisko-

„Elektrifikacija vasi“

II. odgovoru v podkrepitev.

„Dandanašnji je laž tako v časteh, da se niti najpredrzejši ne sme drgniti ob njo . . .“ Se bere v neki knjigi. Človek ako zagovarja resnico in v ta namen da odgovor, ki se sploh ne da spodbiti, dobi le ugovor, ki naj bi mogel služiti za zagovor. Toda na žalost, to pot je prišla le blamaža.

Po pojmovanju člankarja je postal novi odbornik nenavadno plodovit, borbeni javni delavec s čudovito čistim značajem, ter vzoren gospodar. K temu samo toliko. Izanaliziraj najprvo samega sebe in svoja dela! Ne zataji svojih grehov! Ali slišiš! . . . ker to je z gotovih vidikov silno važno.

Izjava o izključni lastnini mlatin ce je marsikoga razveselila. Tudi mene je, ker upam, da ne bom imel več prilike podpisati negativnega rubežnega zapisnika.

Dalje. Ne želim si pa nikakor sličnega viška na mojem posestvu, kakršnega si imel Ti g. novi odbornik, ker se zato smatram za nemogočega, še manj pa, da bi mogel prepofovati Argentinijo!

Da se pa smatraš za najmočnejšega in mojega najnevarnejšega neprilno priljubljenega nasprotnika, se kar čudim. Upam, da ti k temu zadostuje pripovedka o bolhi in slonu. Zato nimam strahu.

Sedaj pa „resnici na ljubo“ moram tudi jaz povedati še enkrat, da je g. Zemlič bil proti postavitvi fonda za elektrifikacijo in fonda za zidavo obč. doma iz razloga, kakor ga je sam navajal: „da ni ustaljen sedež občine, da nevedo, danes smo v tej državi in jutri že ne vemo h kateri državi pripadamo“. Prav te besede izkazuje zapisnik obč. seje, katerega smo v prepisu poslali srezkemu načelnstvu v M. Soboto.

Sisi

Nadvojvodinja Sofija, mati mladega cesarja Franca Jožefa, hoče da postane njena nečakinja, ki je zaljubljena v kapetana Palfija, cesarica. Tudi mati princeze Helene sili v to, dočim njen oče vojvoda Maksimilijan in Helenina sestra Elizabeta — Sisi poskušata vse, da bi rešili Heleno nastavljenih zanj. Sisi, pride kot šivilja preoblečena na dvor, da pove cesarju svoje „mišljenje“. Cesarju je dekle všeč in preživi z njo veselo noč pred svojim rojstnim dnevom. Cesarjeva mati je jezna ko vse to izve in zahteva, da se preoblečeno Sisi aretira in zapre. Medtem pa se je Helena premislila in hoče postati cesarica in se silno jezi, da je cesar obljubil Sisi, da se ne bo poročil s Heleno. Sisi pride iz ječe ter se odloči, da odpotuje domov. V zadnjem trenutku jo zaustavi zaljubljeni cesar, kateremu je samo eno žal, da se ne more poročiti s šiviljo. Zgodil se pa, da vojvoda Maksimilijan kmalu za tem predstavi svojo hčerko princezo Elizabeto Sisi mlademu cesarju, ki kmalu za tem postane avstrijska cesarica Elizabeta.

Filozofija berača pravi: z mastno glavo v družbi izoliranega diplomata ni priporočljivo jahati na Fuksu ali Šimelnu s podkrepitvijo k nepristranskemu sodišču, posebno, če ima en poklonjeno kopito in lastno izvoljeno konjsko glavo. Če pa že, se lahko zgodi, se lahko zgodi, da bo za ta sprehod zvedel vsemogoči in sejo po svoji volji sklical, a elektrike na tak način še dolgo ne bo . . .“

Starl odbornik.

Uredništvo ne odgovarja za vpsilani članek.

Izpred sodišča

Tatvina. Orgolič Jakob iz Sv. Jurija ob Ščavnici je kradel z nekim mlajšim maloletnikom na Turjanskem vrhu in Osluševcih najrazličnejše predmete. Vlomil je v kmečke hiše, odkoder je odnesel cigarete, nalivno pero, britev in tudi gotovino. Za svoja dejanja je bil preteklo sredo obsojen pred malim senatom na 8 mesecev strogega zavora in na izgubo častnih pravic za dobo 2 let.

Nepopravljiv zločinec. Čahuk Dezider iz Gorice je bil zopet v Mariboru radi umora. Med izdrževanjem kazni se je dobro obnašal, tako da je bil pred potekom kazni pogojno izpuščen iz kaznilnice. Vendar pa je na prostosti pokazal, da tega ni zaslužil. Kmalu po izpustu je šel za hlapca h Koren Josipu, trgovcu v Renkovcih. Ob neki priliki je gospodar poslal Čahuka v Dolnjo Lendavo po tobak. Dal mu je tudi 500 Din gotovine. Čahuk pa je gotovino vtaknil v žep, za lendavskega trgovca pa je napisal v imenu Koren Josipa naročilo, naj mu da tobak na up. S tem potrdilom se je zglasil pri lendavskem trgovcu, ki mu je tobak tudi izdal. Da bi bila zadeva tudi z gospodarjem urejena, je Čahuk napisal za tega v imenu lendavskega trgovca potrdilo, da je pre-

Pevec potepuh

Mali Tommy živi s svojo materjo pri starem stricu Williamu, ki jih noče pustiti v stran, ker je prepričan, da brez moške podpore ne moreta živeti. Da se Tommy reši sitnega strica in da dobi potreben denar za vožnjo, proda starinarju Terwilligerju stare časopise, med katerimi je pomotoma bila tudi stričeva denarnica z 20 dolarji. Časopise je stlačil starinar v neko mizo in vse skupaj prodal v bližnjem mestu. Ker je dobil fant le 1 dolar, rabi pa za vožnjo 92 dolarjev, gre s starinarjem v Filadelfijo, kjer postane pometač drsaljšča. Njegova plača pa se hitro zviša, ko odkrijejo v njem čudovitega pevca tako, da postane atrakcija mesta. Ker ga pa Terwilliger, ki je postal njegov mager, pri denarju goljufa, zbeži domov. Doma pa ga čaka razjarjen stric, ki ga obdolži tatvine. Tommy gre ponovno na pot, da najde stare časopise in mizo. Po dolgem iskanju se mu slednjič to posreči ter s tem dokaže svojo nedolžnost. Tommyjeva želja se je izpolnila: Z materjo odpotuje na svoje novo posestvo.

jel poslanih 500 Din. Prevara je prišla kmalu na dan in ko je Čahuk za to zvedel, je pobegnil. Prišel je na Vrhniko in je stopil v službo pri neki kmetici. Toda že drugi dan je vlomil pri sosedovih in je odnesel služkinji razne predmete. Po storjenem dejanju je Čahuk pobegnil. Pred okrožnim sodiščem je prvo dejanje priznal, tajil pa je vlomno tatvino. Sodišče ga je spoznalo krivim in ga je obsodilo na 5 let in 5 mesecev robije in 840 Din denarne kazni ter na trajno izgubo častnih pravic.

Vlomna tatvina. Cizal Josip je bil doslej nekaznovan. Koncem preteklega leta pa se je spozabil in je hotel priti na lahek način do denarja. Splazil se je skozi okno v sobo Široka Štefana v Pince marofu pri Dolnji Lendavi ter mu je odnesel žepno uro. Obsojen je bil na 2 meseca strogega zavora, pogojno za dobo 3 let.

Vroča kri. Klinc Ivan, doma v bližini Ptuja je politiziral s svojimi tovariši. Razvila se je ostra debata, ker so bili udeleženci prepira različnega mnenja. Klinc se je spozabil tako daleč, da je pograbil nož in zabodel svojega tovariša v trebuh, ki je zadobil težje poškodbe. Klinca je mali senat obsodil na 6 mesecev zavora.

DOMAČE VESTI

— **Minister g. Snaj** je govoril na zboru okrajne organizacije JRZ v M. Soboti o notranji in zunanji politiki in žel za svoja izvajanja splošno odobravanje nabitih polne dvorane zastopnikov vseh stanov soboškega prebivalstva. Na shodu sta govorila še bivša poslanca gg. Franc Bajlec in Marko Kranjec. Pri volitvah je bil za predsednika okrajne organizacije JRZ spet izvoljen bivši poslanec g. Franc Bajlec, v odbor pa ugledni pristaši stranke iz vseh stanov.

— **Smrtna kosa.** Ostra zima pobira stare ljudi. V Križevcih pri Ljutomeru je umrla v visoki starosti 81 let ga. Marija Bratina, mati našega g. sreskega načelnika. Bila je skrbna gospodinja in plemenita žena, ki je uživala največje spoštovanje v vsej okolici. Na zadnji poti jo je spremila dolga vrsta pogrebcev. — V Filovlovcih je umrl g. Janez Lovrenčič v starosti 70 let, oče sal. duhovnika v Martinišču g. Franca Lovrenčiča. — V Nedelici je umrla ga. Agata Radoha v starosti 71 let, mati bivšega ravnatelja Martinišča in sal. duhovnika g. Jožefa Radoha. — V Lipovcih je umrla v starosti 66 let ga. Terezija Jakob, mati prof. risanja na naši gimnaziji in slikarja g. Karla Jakoba. Umetnik jo je ovekovečil v eni svojih najlepših slik, ki je na vseh razstavah doživela najlepše priznanje in bo ostala kot verna podoba dobre in skromne prekmurske matere. — Pokojnim

naj sveti večna luč, žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Rojstva in smrt.** V soboški rim. kat. župniji, ki ima okrog 6500 vernikov, je bilo v preteklem letu rojenih 172 otrok, umrlo pa je 137 ljudi. Poročenih je bilo 42 parov.

— **„Dva para se ženita“.** Prosvetno društvo v M. Soboti vprizori v soboto, 27. januarja ob 8. uri zvečer in v nedeljo, 28. januarja ob 3. uri popoldne komedijo „Dva para se ženita“. Vsi vijudno vabljeni!

— **Premestitev.** Premeščena sta sodna pristava g. Miha Jereb od okrajnega sodišča v Murški Soboti, na okrajno sodišče v Laško, in g. dr. Viljem Lipai od okrajnega sodišča v Laškem na okrajno sodišče v Murško Soboto.

— **Simultanka.** Šahovska sekcija S. K. Mure priredi v torek, dne 30. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji g. Vučaka simultanko, svojega člana g. Nemeca Janeza. Prijave za simultanko sprejema načelnik sekcije g. Kardoš Evgen, trgovec v Murški Soboti. Prijatelji kraljeve igre vabljeni!

— **Če ste si nabavili radioaparata pri nas,** Vam stavimo prav radi na razpolago naš specialni aparat za iskanje motilcev in naše šolano osobje. — Obrnite se na nas! — RADIO NEMEC, Murška Sobota.

— **Smuk!** Letošnja zima nam je natrosila toliko snega, kakor ga že nismo imeli od leta 1929. Tako so tudi naši smučarji prišli na svoj račun in jim ni treba hoditi drugam. Mnogi se popoldne ob treh odpeljejo z vlakom do Puconec ali Moščanec, kjer so okrog Sv. Sebeščana prav dobri tereni za smuko. Ob 18 se spet vrnejo v Soboto. Drugi smučarji pa gredo iskat smuko v ljutomersko okolico, kjer imajo za povratek z vlakom več časa na razpolago. Zdaj bi bilo primerno, da bi tudi SK Mura organizirala kako propagandno smučarsko tekmo.

— **Čebelarstvo.** V soboškem srezu je čebelarstvo precej razvito, saj imamo okrog 3700 panjev čebel. Izvozili smo 1 vagon medu v Švico, pa bi ga lahko še več, če bi naši gospodarji posvečali več pažnje umnemu čebelarstvu.

— **Sokolska maškerada** bo na pustni torek, dne 6. februarja. Ta prireditve obeta biti tudi letos prijetna in bodo na njej prišli prijatelji nepriljene zabave na svoj račun. Posebna zanimivost te prireditve bo tudi konkurenca mask, pri kateri bodo najlepše maske nagrajene z lepimi darili.

— Pogozdovanje. V preteklem letu je bilo iz banovinske gozdne drevesnice v Murški Soboti oddanih 420.000 sadik za 35.882 din. V drevesnici je bilo koncem leta še 650.000 sadik. Stroški za oskrbovanje drevesnice so znašali 21.327 din.

— Rogaševci. Poročila sta se gdč. Gustika iz znane in ugledne rodbine Hajdinjakove iz Rogaševca in g. Djurić Milan, orožniški podnarednik, rodom iz Brčkog, kraj Bosna, sedaj na službi v Štrigovi. Želimo obilo sreče!

OGROMNA IZBIRA RADIOAPARATOV

MINERVA
ORION
MENDE
KÖRTING
BRAUN
SACHSENWERK

z dvoletnim jamstvom strokovne radiodelavnice
NEMEC JANEZ
MURSKA SOBOTA.

Kompl. baterijski superji že od 2.800.— Dinarjev.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Poslovne knjižice.

Vabimo vse trgovske nameščence, da pridejo v pisarno Zdrženja pa poslovne knjižice, ki so sedaj opremljene z vsemi potrebnimi potrdili.

Nekoliko o vedenju.

Prav pogosto čujemo, da se nekateri soboški trg. nameščenci, posebno mlajši, ne vedejo nasproti odjemalcem tako, kakor bi se morali vesti kot pripadniki omikanega trgovskega stanu. Tudi čujemo kritike, da trgovski vajenci in mlajši trg. nameščenci ne spoštujejo svojih starejših tovarišev.

Vedenje je najboljšje ogledalo srčne kulture in omike za človeka, ki se hoče v človeški družbi gibati. Dobro in uglajeno vedenje je za trgovskega nameščenca nujnost in vsako opuščanje te dolžnosti ima lahko za podjetje, kjer je nameščen, mučne in neprijetne posledice. Zato priporočamo vsem prizadetim, da se sprizajnijo z dolžnostmi dobrega vedenja, ki ga poklic kot tak diktira. Bodite vpljudni in postrežljivi povsod kjerkoli se gibate, v službi in v privatnem življenju. Ne bodite leni v izražanju spoštovanja do starejših tovarišev in trgovcev. Opazamo velike pomankljivosti v pozdravljanju. Četudi vlada med tovariši pri srčno prijateljsko razmerje, vladajte se tudi ob takih prilikah kakor ljudje, ki hočejo v človeški družbi uživati ugled in spoštovanje.

Z ošabnim in nadutim ponašanjem v poslu in privatnem življenju si vsak škoduje sebi in gazi tudi ugled tvrdke katero zastopa, v človeški družbi pa vzbuja pomilovanje. Zato bi bilo prav, da posvečajo člani, ki zaposlujejo nameščence, vprašanju dobrega vedenja malo več pažnje.

Uradne ure tajništva združenja trgovcev.

Radi obsežnega dela, ki ga mora opraviti naša pisarna se člani obveščajo, da se bo odslej ob delavnikih uradovalo za stranke samo v predpoldanskem času in sicer od 8. do 12. ure predpoldne. Zato priporočamo vsem članom, ki želijo osebno imeti kakšne informacije pri našem tajništvu, naj si uredijo posle tako, da bodo opravili delo pri našem združenju v predpoldanskih urah. Ob nedeljah in praznikih se ne uraduje. *Predsedstvo.*

Nepriustranske in odločne ugotovitve o davčni reformi.

V dnevih 17. in 18. t. m. so se sestali v Ljubljani zastopniki vseh trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic v državi na velevažen posvet. Ni bilo v Ljubljani take konference, ki bi zbrala tako veliko število zastopnikov gospodarskih zbornic se je vdeležil te velevažne konference tudi pomočnik finančnega ministra g. dr. Anton Filipančič, ki je z vidnim interesom zasledoval razpravam, ki so jih podajali posamezni referenti.

Vse zbornice so bile zastopane in vsaka vsaj z dvema delegatoma, večina celo z več delegati. Zastopane pa so bile tudi vse glavne industrijske korporacije ter tudi velik del zvez trgovskih združenj, da moremo reči, da ne le Ljubljana, temveč vsa država še ni videla tako impozantne konference gospodarskih organizacij. Pri tem pa poudarjamo, da konference, ki je imela vseskozi delaven značaj in ne manifestanten.

Ta izredno velika udeležba je najboljši zgovoren dokaz, kako silno je prizadela davčna reforma vse gospodarske sloje brez razlike. To pa je tudi dokazal sam potek konference. Naj je govoril delegat te ali one zbornice, vedno je bil sprejet njegov predlog s splošnim odobravanjem. Ta so lidarnost je najboljši močan dokaz, da so ugovori proti davčni reformi tudi utemeljeni. Kadar srbski, hrvaški in slovenski gospodarski ljudje v največji slogi nastopajo, tedaj je že samo s tem dokazana upravičenost njih nastopa.

Ni se pa pokazala solidarnost delegatov le v obrambi pravic in interesov našega gospodarstva, temveč tudi v popolni solidarnosti vseh da dajo državi, kar ona potrebuje. Ugovori niso veljali višini zneska, ki ga naj da davčna reforma, temveč le načinu njene izvedbe. V izrednih časih ima država tudi izredne potrebe. Toda te izredne potrebe naj se krijejo na način, da bo gospodarstvo čim manj trpelo. Čim večje davke naj daje gospodarstvo, tem več mora tudi zaslužiti, ali pa mora sila gospodarstva ugasniti. Kaj pa more gospodarstvo dati, to pa vedo gospodarski ljudje mnogo bolj dobro ko oni, ki gledajo na življenje le iz za zelene mize.

Zato je bila tudi rdeča nit vseh izvajanj, da bi se smela nova davčna reforma izvesti le s sodelovanjem gospodarskih organizacij. Argumenti, ki so se proti temu navajali, niso bili prepričljivi. Druga stvar bi bila, če bi se gospodarske organizacije povabile k sodelovanju, a te ne bi tega dale, kar se je od njih pričakovalo in zahtevalo. Šele v tem primeru bi bilo upravičeno izdati davčno reformo tudi brez sodelovanja gospodarskih organizacij.

Ves potek konference pa je dokazal, da se kaj takega sploh ni bilo bati, temveč da bi bila vsa davčna

POZOR!

Zelo ugodno dobite šivalne stroje in to:

Dürkopp Zylinder Din 2.500.—
Dürkopp flach Din 2.220.—
Dürkopp levoročni Din 4.000.—

ali pa vse 3 skupaj za Din 8.000.—

Strojli najmodernejši, popolnoma novi z 20 letno garancijo. Samo še ena garnitura na zalogi!

Šivalni stroji za šivilje in domačo uporabo od Din 1.700.—
RADIO APARATI raznih znamk po najnižji ceni vedno na zalogi.

Pisalni stroji, foto aparati, športne potrebščine, kolesa, motorji, poštari njezvišani ceni.

ŠTIVAN ERNEST TEHNIČNA TRGOVINA M. SOBOTA, GLAVNI TRG TELEFON 39.

reforma vse drugače pozitivna, če bi se izdelala s sodelovanjem gospodarskih organizacij. V tem primeru ne bi imela davčna reforma onih težkih pomanjklivosti, ki jih danes že očitno kaže, da se morajo kar dan za dnem izdajati nova pojasnila in nova navodila. Vse te težave bi sodelovanje z gospodarskimi ljudmi finančni upravi prihranilo in davčna reforma bi se z dnem njenega uveljavljanja mogla začeti tudi dejansko uveljavljati, dočim se danes baš zaradi svojih pomanjklivosti še ne more.

To pa se je moralo tudi pričakovati. Kajti danes živimo ne le v napetih časih, temveč tudi v skrajno težkih. Ni verjetno, da bi mogel kdo v celoti in v polnem obsegu zajeti vse probleme, ki se postavljajo, pa najsi je še tako sposoben človek. Danes velja pregovor, da več glav tudi več ve, zato je tembolj napačno, da se niso zaslili gospodarski ljudje pred izdajo davčne novele.

Nič ne bi rekli, če bi imeli pri nas upravo, ki bi bila v vsakem pogledu na višku, ki bi natančno vedela, kaj se sme in kaj se ne sme izvršiti. Toda mi takšne uprave nimamo in zato je tembolj potrebno sodelovanje z vsemi poznavalci gospodarstva.

Ne gre za to, da se ne bi hotelo dati državi, kar država potrebuje. Nasprotno, se mora dati državi, kar ona za obrambo miru in naše samostojnosti potrebuje. Največji davkoplačevalci v Jugoslaviji so to na konferenci gospodarskih zbornic dovolj jasno povedali. Toda izjavili so tudi to, da se mora to zgoditi na način, ki ne bo v škodo našemu gospodarstvu. To pa je treba absolutno upoštevati, ker mora gospodarstvo trajno dajati moč državi in tudi še v tistih časih, ko bo sedanja in le začasna davčna reforma že davno pozabljena.

V kolikor je pač bilo mogoče v tem kratkem času od kar je stopila nova davčna reforma v veljavo pripraviti teren za objektivno presojo tega vprašanja, so bili referati za to konferenco vendarle precizno izdelani, tako, da je bilo moči dobiti jasn pregled o vseh tistih usodnih napakah, na katere po navadi vedno naletimo, če se reglementacije kakoršnegakoli reda predelajo samo pri zeleni mizi. Izvajanja, ki so jih podajali posamezni referenti, so prikazala paralele med teorijo in prakso. Ker je bila davčna reforma izdelana v naglici in samo iz teoretičnih vidikov, so rezultati objektivnih presoj odkrivali nepremostljive prepeade med praktičnim in teoretičnim delom tega za naše gospodarstvo tako življensko važnega vprašanja in samo te nepremostljive ovire so bile servirani zastopniku finančnega ministra, da o njih referira na pristojnem mestu. Referenti so bili: Za pridobitno tajnik beograjske trgovinske Zbornice g. Sv. Marodić, za družbenega, dividendnega in uslužbenega davka glavni tajnik zagrebške indus-

trijske Zbornice g. Marko Bauer, za davek na rente g. Šipuš, za posebni prispevek za narodno obrambo glavni tajnik beograjske industrijske Zbornice g. dr. Stevan Popović, za davek na poslovni promet predsednik Zveze trgovskih Združenj dravske banovine g. Stane Vidmar, za spremembe in dopolnitve taksenega zakona tajnik trgovinske zbornice v Osijeku g. dr. Beljan, za uredbo o državni trošarini na vino in žganje generalni tajnik novosadske zbornice TOI g. dr. Slavko Stanič.

Kakor se je že zgoraj ob glavnih ugotovitvah povdarilo, je bil zaključek konference ta, da gospodarski krogi kot največji nosilci davčnih bremen hočejo dati državi to kar država danes v teh težkih časih zahteva, toda treba je le najti način, da se pride do finančnega efekta, ne da bi viri usahnili. Pomoč, ki jo zahteva finančni minister od svojih državljanov ne sme biti samo enkratna, temveč trajna, zato pa mora g. finančni minister skrbeti, da se žile, ki dovajajo te pomoči, ne zadrignejo.

OPOZORILO.

Cenjenemu občinstvu javljam, da sem začel ponovno izvrševati obrt TRGOVINO Z PERUTNINO IN JAJCI ter prošim c. občinstvo za nadaljno naklonjenost.

BAGARI JOŽEF

M. Sobota, Cerkvena ul. 15.

Zaročne prstane

v velikih izbiri in solidnih cenah pri

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar in optik

MURSKA SOBOTA (prek Prekmurške banke)

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija
MADE in HOLLAND 1940.

NIZKE CENE!

Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.